

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Obrátit Se Na Soud](#) > [Právní Systémy – Vnitrostátní a Na Úrovní EU](#) > [Vnitrostátní Obecné Soudy](#) > Spain

Vnitrostátní obecné soudy

Obsah zajišťuje

Španělsko

Španělsko

Článek 117 španělské Ústavy z roku 1978 stanoví, že základem organizace a fungování soudů je zásada jednoty soudní moci. Konkrétním naplněním této zásady je existence jediné soudní soustavy tvořené jediným soudcovským sborem, jehož členové – soudci – tvoří obecné soudy. Na výkonu soudnictví se podílí celá řada soudů, které si rozdělují práci na základě kritérií rozdělení pravomocí: věc, závažnost, osoba, funkce nebo území, protože zásada jednoty soudní moci neodporuje existenci různých soudních orgánů s rozdílnými pravomocemi.

Španělská Ústava z roku 1978 stanoví, že Španělsko je demokratický a sociální právní stát, který chrání základní hodnoty svého právního řádu – svobodu, spravedlnost, rovnost a politický pluralismus. Hlava VI Ústavy pojednává o justici a v jejím článku 117 je stanoveno, že základem organizace a fungování soudů je zásada jednoty soudní moci.

Uvedené zásady tvoří pilíř organizace španělských soudů a jejich konkrétním naplněním je existence jediného soudcovského sboru, jehož členové – soudci – jsou součástí soudní moci, jsou nezávislí, neodvolatelní, odpovědní a řídí se pouze ústavou a zásadami právního státu.

Za výkon soudní moci, soudní rozhodování a vymáhání rozsudků odpovídají výhradně soudy, které jsou určeny v souladu se zákony a mezinárodními smlouvami.

Obecné soudy – úvod

Na výkonu soudnictví se podílí celá řada soudů, které si rozdělují práci na základě různých kritérií dělení pravomocí stanovených zákonem: věc, závažnost, osoba, funkce nebo území, protože zásada jednoty soudní moci neodporuje existenci různých soudních orgánů s rozdílnými pravomocemi. Soudy vykonávají své pravomoci pouze v záležitostech, které jsou jim přiděleny v souladu se zákonem.

Organický zákon o soudní moci podle článku 122 španělské ústavy z roku 1978 určuje zřízení, fungování a řízení soudů.

Je třeba rozlišovat tři základní aspekty:

- územní aspekt,
- zda rozhoduje samosoudce nebo senát,
- aspekt kompetenční.

Územní aspekt

Na základě preambule organického zákona 6/1985 z 1. července o soudní moci je stát rozdělen za účelem výkonu soudnictví do územních celků a dělí se na obce, soudní obvody (partidos), provincie a autonomní oblasti.

Za výkon soudní moci jsou odpovědny tyto soudy: smírčí soudy (Juzgados de Paz), soudy prvního stupně a vyšetřující soudy (Juzgados de Primera Instancia e Instrucción), obchodní soudy (Juzgados de lo Mercantil), soudy pro násilí na ženách (Juzgados de Violencia sobre la Mujer), trestní soudy (Juzgados de lo Penal), správní soudy (Juzgados de lo Contencioso-Administrativo), soudy pro pracovněprávní a sociální věci (Juzgados de lo Social), soudy pro mladistvé (Juzgados de Menores) a soudy pro dohled nad výkonem trestů (Juzgados de Vigilancia Penitenciaria), provinciální soudy (Audiencias Provinciales) a vrchní soudy (Tribunales Superiores de Justicia), Vrchní soud s celostátní působností (Audiencia Nacional) a Nejvyšší soud (Tribunal Supremo).

Vrchní soud s celostátní působností, Nejvyšší soud, ústřední vyšetřující soudy (Juzgados Centrales de Instrucción) a ústřední správní soudy (Juzgados Centrales de lo Contencioso administrativo) mají v oblasti výkonu soudní moci celostátní působnost.

Samosoudce nebo senát

Pokud jde o charakter soudních orgánů, působí u všech soudů samosoudce, s výjimkou Nejvyššího soudu, Vrchního soudu s celostátní působností, vrchních soudů a provinciálních soudů, které pracují v senátu.

Nejvyšší soud se sídlem v Madridu je v celém právním řádu nejvyšším soudním orgánem, nestanoví-li ústavní záruky jinak. Skládá se z předsedy, předsedů senátů (Presidentes de Sala) a soudců (Magistrados), kteří jsou do jednotlivých senátů a soudních oddělení přiřazeni v souladu se zákonem.

Nejvyšší soud se skládá z těchto senátů:

- První senát: občanskoprávní.
- Druhý senát: trestní.
- Třetí senát: správní.
- Čtvrtý senát: pracovněprávní a sociálněprávní.
- Pátý senát: vojenský senát, který se řídí zvláštními právními předpisy a dodatečně základním zákonem o soudní moci (Ley Orgánica del Poder Judicial, LOPJ), jakož i obecnou vyhláškou určenou dalším senátům Nejvyššího soudu.

Vrchní soud s celostátní působností sídlí v Madridu a má v oblasti výkonu soudní moci působnost na celém území Španělska. Skládá se z předsedy, předsedů senátů a soudců, kteří jsou do jeho jednotlivých senátů a soudních oddělení (odvolacích, trestních, správních a pracovněprávních a sociálních) přiřazeni v souladu se zákonem.

V každé autonomní oblasti se nachází jeden vrchní soud, který se v organizaci španělského soudnictví v rámci uvedených autonomních oblastí nachází na nejvyšší pozici, aniž je tím dotčena příslušnost Nejvyššího soudu. Vrchní soud nese jméno autonomní oblasti, v níž se nachází, a je příslušný na celém území této autonomní oblasti.

Skládá se ze tří senátů: občanskoprávního a trestního, správního, pracovněprávního a sociálního.

Tvoří jej předseda, který zároveň vykonává funkci předsedy občanskoprávního a trestního senátu, dále předsedové senátu a soudci, kteří jsou do jednotlivých senátů a případně soudních oddělení, jež mohou být zřízeny v rámci senátů, přiřazeni v souladu se zákonem.

Provinciální soudy sídlí v hlavním městě dané provincie, po níž jsou pojmenovány, a své pravomoci zpravidla vykonávají na celém území této provincie. Skládají se z předsedy a minimálně dvou soudců. Mohou se rovněž skládat ze dvou nebo více oddělení téhož složení, v tomto případě jedno z oddělení vede předseda provinciálního soudu.

Tyto soudy rozhodují v občanskoprávních sporech a trestních věcech.

Soudní úřad (Oficina Judicial)

Organický zákon o soudní moci definuje soudní úřad jako „správní orgán, který je nápomocen soudcům a soudům při výkonu jejich činnosti“.

Úkolem tohoto úřadu je zlepšovat účinnost a účelnost soudních orgánů a transparentnost soudních řízení, urychlovat soudní úkony a postupy a podporovat spolupráci a koordinaci různých služeb a jednotek soudního

úřadu. Zřízení tohoto úřadu je naplněním závazku zajistit kvalitní veřejnou službu, která je blízko lidem, ctí ústavní hodnoty a uspokojuje aktuální potřeby občanů.

Jde o novou organizační strukturu, která zavádí moderní techniky řízení. Tvoří ji kombinace různých správních jednotek: jednotek poskytujících přímou podporu při soudním řízení a odpovídajících dřívějším soudům (juzgados), které jsou nápomocny soudci při plnění jeho soudních funkcí, a společných procesních služeb v čele se soudními tajemníky (Letrados de la Administración de Justicia). Tito tajemníci vykonávají všechny úkoly a rozhodují ve všech záležitostech, jež nemusí být nutně justiční povahy a mezi něž patří: přijímání písemností, oznamování, výkon rozhodnutí, mimosoudní řízení, přípouštění návrhů na zahájení soudního řízení, oznamování účastníkům, náprava procesních chyb atd.

Existují tři druhy společných procesních služeb:

- společná všeobecná služba,
- společná služba pro správu soudních věcí,
- společná služba pro výkon rozhodnutí.

Aspekt kompetenční

Vedle toho, že španělské soudnictví pracuje podle územních celků, existují v závislosti na povaze věci, o níž soudy rozhodují, čtyři druhy soustav soudů:

Občanské soudy: rozhodují kromě věcí v jejich pravomoci o všech věcech, které nepřísluší jinému soudu. Z tohoto důvodu je lze označit za obecné soudy.

Trestní soudy: rozhodují v trestních věcech a trestních řízeních, kromě těch, které spadají do jurisdikce vojenských soudů. Španělské právo se vyznačuje tím, že občanskoprávní adhezní nárok lze uplatnit současně s trestní žalobou. V takovém případě trestní soud rozhodne o náhradě škody, která byla způsobena trestným činem.

Správní soudy: v ústavě je uvedeno, že soudy kontrolují regulační pravomoc a zákonnost správních opatření, jakož i jejich soulad s cíli, které tato opatření odůvodňují. Pokud jde o jurisdikci ve správních věcech, jedná se o dohled nad zákonností působení všech správních orgánů, včetně rozhodování o nárocích uplatňovaných vůči těmto orgánům v souvislosti s finanční odpovědností, neboť za podmínek stanovených zákonem mají osoby nárok na náhradu případných škod na svém majetku a právech způsobených činnostmi veřejné správy, a to s výjimkou případů vyšší moci.

Soudy pro věci pracovněprávní a sociální: rozhodují o věcech, které spadají do sociální oblasti práva; jedná se jak o individuální, či kolektivní spory, tak o stížnosti týkající se sociálního zabezpečení nebo směřované proti státu, pokud odpovědnost v této oblasti byla na základě pracovního práva svěřena státu.

Kromě těchto čtyř druhů soudů existují ve Španělsku i soudy vojenské.

Vojenské soudy představují výjimku ze zásady jednoty soudní moci.

Ústava definuje zásady, které upravují soudnictví, a klade základy jednotné soudní moci státu. Základem organizace a fungování vojenských soudních orgánů, které jsou součástí soudní moci státu, je zásada jednoty soudní moci. Uvedené soudní orgány zajišťují výkon spravedlnosti ve striktně vojenské oblasti – případně také v oblastech stanovených v prohlášení o stavu obklíčení – v souladu s ústavou a ustanoveními trestního a procesního práva, jakož i s ustanoveními v oblasti vojenské kázně.

Pravomoc vojenských soudů se v době míru omezuje striktně na oblast vojenství. Přísluší jim rozhodovat o jednání a skutcích, které vojenský trestní zákon kvalifikuje jako trestné činy, přičemž jejich pravomoc se rozšiřuje na jakoukoli kategorii porušení práva v případě přemístění vojska mimo státní územní. V době války organický zákon 4/1987 o pravomoci a organizaci vojenského soudnictví umožňuje změnit rozsah této pravomoci, přičemž rozhodování o této změně náleží španělskému parlamentu (Cortes Generales), nebo vládě v případě jejího zmocnění.

Pokud jde o občanskoprávní věci, je cílem vojenské jurisdikce přijmout ochranná opatření v oblasti dědění ze závěti a dědění ze zákona (*ab intestat*), jež se týkají členů ozbrojených sil, kteří v době války zahynuli v námořní

nebo pozemní bitvě, a zároveň se omezit na poskytování pomoci, jež je nezbytná k zajištění pohřbu zůstavitele, vypracování inventáře jeho majetku a souvisejícího předběžného odhadu, a vždy přitom informovat příslušný občanskoprávní soudní orgán.

Vojenské justiční orgány se skládají z vojáků z povolání, členů ozbrojených sil a z přidělců ministerstva obrany.

Vojenské soudy zahrnují: územní vyšetřující soudy, ústřední vyšetřující soudy, územní vojenské soudy a Ústřední vojenský soud. Na vrcholu soustavy vojenských soudů stojí pátý senát Nejvyššího soudu.

Ústřední vojenský soud se sídlem v Madridu a s pravomocí na celém území státu je ústředním soudem zabývajícím se záležitostmi stanovenými v organickém zákoně č. 4/1987 ze dne 15. července o pravomoci a organizaci vojenského soudnictví.

Územní vyšetřující soudy mimo jiné odpovídají za šetření v rámci vojenských trestních řízení, jež jsou založena na skutečnostech, k nimž došlo v oblasti jejich působnosti a kterými se zabývá příslušný Územní vojenský soud. Dále vykonávají dohled nad výkonem trestu v souvislosti s vojenskými věznicemi a osobami v nich uvězněnými.

Vytvoření vojenského senátu Nejvyššího soudu, jehož režim a status jeho členů podléhá stejným normám jako ostatní senáty, zastřešuje na vrcholné úrovni obě dvě jurisdikce, které tvoří státní soudní moc.

Složení tohoto senátu ze soudců pocházejících z obecného a vojenského soudnictví představuje záruku rovnováhy při soudním řízení na nejvyšší úrovni. Tento senát totiž běžně rozhoduje o kasačních stížnostech a o žádostech o obnovu řízení, přestože poživateli soudních privilegií jsou logicky osoby zastávající významné vojenské úřady a funkce, jejichž jednání by mohl tento senát posuzovat.

Ve Španělsku neexistují žádné mimořádné soudy, avšak v rámci výše uvedených odvětví soudnictví byly vytvořeny zvláštní soudy podle specifické povahy projednávané věci. Jako příklad zvláštních soudů je možno uvést soudy pro násilí na ženách nebo pro dohled nad výkonem trestů či soudy pro mladistvé. Tyto soudy jsou součástí obecných soudů, ale mají zvláštní zaměření na základě povahy věci, která je předmětem řízení. Bližší informace najdete v rubrice „Zvláštní soudy ve Španělsku“.

Za účelem podrobnější analýzy čtyř existujících druhů soudů popíšeme pravomoci jednotlivých soudů, které rozhodují v těchto věcech.

Jurisdikce v občanskoprávních věcech

V oblasti občanskoprávní rozhodují: první senát Nejvyššího soudu, občanskoprávní a trestní senát vrchních soudů, občanskoprávní oddělení provinciálních soudů, dále soudy první instance, smírčí soudy a některé zvláštní soudy (rodinné soudy, obchodní soudy, soudy pro ochranné známky Společenství, soudy pro násilí na ženách).

Obchodní soudy, soudy pro ochranné známky Společenství a soudy pro násilí na ženách jsou blíže popsány na straně, která pojednává o zvláštních soudech ve Španělsku.

Jurisdikce v trestněprávních věcech

V oblasti trestního soudnictví rozhoduje druhý senát Nejvyššího soudu, trestní senát vrchního soudu s celostátní působností, občanskoprávní a trestní senát vrchních soudů, trestní oddělení provinciálních soudů, soudy rozhodující v trestních věcech, vyšetřující soudy, soudy pro mladistvé, soudy pro dohled nad výkonem trestů, soudy pro násilí na ženách a smírčí soudy.

Soudy pro mladistvé, soudy pro dohled nad výkonem trestu a soudy pro násilí na ženách jsou popsány na stránce, která pojednává o zvláštních soudech ve Španělsku.

Jurisdikce ve správních věcech

K soudním orgánům příslušným rozhodovat ve správních věcech patří třetí senát Nejvyššího soudu, správní senát vrchního soudu s celostátní působností, správní senát vrchních soudů a ústřední správní soudy a ostatní správní soudy.

Jurisdikce v pracovněprávních a sociálněprávních věcech

Pracovněprávní a sociálněsprávní věci tvoří čtvrtý senát Nejvyššího soudu, pracovněprávní a sociálněsprávní senát vrchního soudu s celostátní působností, pracovněprávní a sociálněsprávní senát vrchních soudů a soudy pro věci pracovněprávní a sociální.

Pravomoci výše uvedených soudních orgánů najdete na stránkách [organického zákona o soudní moci](#).

Související odkazy

[Generální rada španělské soudní moci](#)

[Organický zákon o soudní moci](#)

■ Poslední aktualizace: 17/01/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.